

der passende bør forlanges af et Contoir, hvor mange Arbeidere der behøves til det, og hvorledes disse Arbeidere bør være stillede, hører der et Kjendskab til mangfoldige Enkeltheder, som man ikke kan have, naar man ikke har havt Leilighed til personlig at gjøre Bekjendtskab dermed. Derfor kan jeg sige, at de Besparelser og Forbedringer, som fremkom, og som bleve vedtagne af Rigsdagen ved den forrige Rønningsslov, væsentlig skyldtes de Mænd af Administrationen, som havde deres Sæde i Commissionen, idet de havde en naturlig Overlegenhed i denne Sag, som gjorde, at de vare istand til i en ganske anden Grad at paavise, hvor virkelige Simplificationer og Besparelser vare at opnaae, end vi Andre, som ikke havde dette Kjendskab. Jeg har siden den Tid selv været Medlem af Administrationen; jeg har havt Leilighed til at see ind i ikke saa faa Grene deraf samt i den daglige Forretningsgang, og jeg er kommen til det Resultat, at man vanskelig gjennem en Lov som den, der her foreligger, vil kunne udøve nogen betydelig indgribende Virksomhed paa Administrationen i den Retning, ærede Medlemmer have tænkt sig. Jeg troer, at det vil findes at være et frugteløst Arbejde at forsøge herpaa, og at det, naar man virkelig skulde faae Noget ud deraf, vilde være tvivlsomt, om man vilde vove sig til at gaae ind derpaa. Dette være nu sagt i Almindelighed, men for, saa at sige, noget nærmere at begrunde min Mening, skal jeg dog tillade mig kortelig at berøre nogle af de Hovedtanker, der ere fremførte. Flere ærede Talere have saaledes væsentlig kastet Blikket paa Departementscheferne og meent, at det vilde være let og uden mindste Betænkelighed at foretage endnu yderligere Indskrænkninger i deres Antal, ja mulig endog saa ganske at undvære dem. Jeg maa tilstaae, at den største Betænkelighed, jeg har ved nærværende Lovforslag, netop angaaer den Indskrænkning i Departementschefernes Antal, som her foreslaaas. Det er af min Erfaring, jeg her taler. Jeg er traadt ind som Chef for en Deel af Administrationen under Forhold, som jeg troer vilde findes gjentagne og navnlig for det nærværende Ministeriums Bedkommende ere gjentagne. Man træder i Spidsen for en Administration, uden at have

gjennemgaaet dens underordnede Trin, og jeg kan forsikre, at dersom jeg ikke havde havt Departementscheferne til at støtte mig, vilde jeg ikke have vidst, hvorledes jeg skulde være mig ad. Det er en Hovedfordring, som en Minister maa stille, at han, naar han træder ind i en Regering, finder kyndige og indsigtsfulde Mænd, hvis Raad han kan indhente med Hensyn til Enkeltheder i Administrationen, og dernæst er det af største Vigtighed for ham under de mangfoldige Arbejder, som paahvile ham, navnlig i den Tid, Rigsdagen er samlet, at der er nogle Mænd, hvem han kan betroee paa egen Haand at afgjøre en Mængde smaa Sager, saaledes at han ikke idelig skal pine af og overlæsses med alle Detailler. Sigt kan imidlertid ikke overlades til Contoircheferne, thi naar en saadan staar alene, vil det ikke kunne betroes ham at afgjøre vigtigere Sager paa egen Haand, uden at de blive forelagte for en høiere stillet Mand, der har Overblik og særlig Afgang til Ministeren. Hvad jeg imidlertid anseer for det Vigtigste, er, at jo mere vi nærme os til at faae, om jeg saa maa sige, en parlamentarisk Regering, hvorved vi altsaa kunne forudsætte, at Ministrene vilde være afværende, hvilket desværre allerede tidligere har viist sig at være Tilfældet i ikke ringe Grad, desto mere er det af allerstørste Vigtighed for hele Landets Vel, at der er en Fasthed i Administrationen, at der er nogle Mænd tilstede, som blive, naar Ministrene gaae af, og som kunne vedligeholde den Traad i Forretningernes Gang, der er nødvendig for, at de kunne holdes i en vis bestemt Følge og Orden, for at de samme Grundsætninger kunne vedblive at gjøre sig gjældende. Vi have en heel administrativ Ret, som har udviklet sig gjennem de Beslutninger, der ere fattede af de høiere Embedsmænd i Ministerierne, deels med, deels uden ministeriel Sanction, men denne Ret vilde vi give til Britis, naar en væsentlig Deel af de Sager, der nu ligge under Departementscheferne eller væsentlig afgjøres ved deres Medvirkning, enten skulde overlades til Contoirchefernes Afgjørelse eller underkastes ministeriel Decision. Jeg holder mig altsaa overbevist om, at det, at vi vedligeholde Departementschefsinstitutionen, at vi holde den — om jeg maa bruge det Udtryk — i Være, og ikke over